

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 222/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. júla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. K. M., K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. I/132/3631-20467/08/Fre, BP č. 27/08 a postupom sekcie kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. 1473-4/2008/IP-52/OPS a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. K. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júna 2008 doručená sťažnosť JUDr. Ing. K. M., K. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenia svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod č. I/132/3631-20467/08/Fre, BP č. 27/08 a postupom sekcie kontroly a boja proti korupcii

Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „úrad vlády“) v konaní vedenom pod č. 1473-4/2008/IP-52/OPS.

Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ podaním z 18. februára 2008 doručeným daňovému riaditeľstvu 21. februára 2008 označeným ako „*Sťažnosť na porušenie individuálneho a subjektívneho práva daňového subjektu (úmyselné zatajenie protiprávneho konania ďalším protiprávnym konaním)*“ namietal postup pracovníkov Daňového úradu K.

Daňové riaditeľstvo prípisom č. I/132/3631-20467/08/Fre, BP č. 27/08 z 21. februára 2008 vrátilo podanie sťažovateľovi, pretože s poukazom na § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach (ďalej len „zákon č. 152/1998 Z. z.“ alebo „zákon o sťažnostiach“) dospelo k záveru, že jeho podanie nie je sťažnosťou. Podľa názoru daňového riaditeľstva sťažovateľ podal sťažnosť ako orgán verejnej správy a podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona o sťažnostiach podanie orgánu verejnej správy upozorňujúce na nesprávnu činnosť iného orgánu verejnej správy sa nepovažuje za sťažnosť podľa tohto zákona.

Pretože sťažovateľ so spôsobom vybavenia svojho podania nesúhlasil, obrátil sa listom zo 14. marca 2008 na úrad vlády a žiadal ho o kontrolu nesprávneho postupu pri prijímaní, evidovaní a vybavovaní jeho podania daňovým riaditeľstvom. Úrad vlády jeho podanie vybavil oznámením č. 1473-4/2008/IP-52/OPS z 1. apríla 2008, v ktorom uviedol, že nie je vecne príslušný na vykonanie kontroly vybavenia jeho podania daňovým riaditeľstvom, pričom príslušným orgánom je Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), a preto bolo jeho podanie postúpené na vybavenie ministerstvu. Oznámenie úradu vlády o postúpení podaní bolo sťažovateľovi doručené 4. apríla 2008.

Sťažovateľ sa domnieva, že orgány, na ktoré sa obrátil so svojimi podaniami v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o sťažnostiach, nepostupovali v zmysle platnej právnej úpravy. Daňové riaditeľstvo nevybavilo jeho podanie z 18. februára 2008 v súlade so zákonom o sťažnostiach z toho dôvodu, že ho podal ako súdny exekútor, teda orgán verejnej moci. Sťažovateľ však argumentuje, že sťažnosť podal ako daňový subjekt,

účastník daňového konania a v tejto súvislosti uviedol: „*Žiadne ustanovenie zákona č. 511/1992 Zb., ani zákona o sťažnostiach nevyklučuje možnosť, aby fyzická osoba, ktorá má postavenie verejného činiteľa v inom konaní, v ktorom jej práva a povinnosti nie sú definované jej postavením súdneho exekútora nemohla využívať prostriedky ochrany, ktoré zákon každému účastníkovi takéhoto konania poskytuje. Nakoniec, táto skutočnosť vyplýva aj z článku 12 ods. 2 Ústavy SR...*“ Na túto skutočnosť poukázal aj vo svojom podaní zo 14. marca 2008 adresovanom úradu vlády, ktorý je podľa sťažovateľa jediným orgánom, v pôsobnosti ktorého je vybavenie sťažnosti daňovým riaditeľstvom. Napriek tomu úrad vlády odmietol vykonať kontrolu a postúpil jeho podanie ministerstvu.

Sťažovateľ zastáva názor, že uvedeným postupom daňového riaditeľstva a úradu vlády došlo k porušeniu jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy, a preto žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„Právo sťažovateľa na inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy SR, postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii vo veci sp. zn. 1473-4/2008/IP-52/OPS bolo porušené.

Právo sťažovateľa na inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy SR, postupom Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I/132/3631-20467/08/Fre, BP č. 27/08 bolo porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Úradu vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii, aby vo veci vedenej na Úrade vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii pod sp. zn. 1473-4/2008/IP-52/OPS porušovať namietané práva sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky, aby vo veci vedenej na Daňovom riaditeľstve Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I/132/3631-20467/08/Fre, BP č. 27/08 porušovať namietané práva sťažovateľa.

Odporcovia sú povinní nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ namieta zásah do ním označeného základného práva, ktorý mal byť spôsobený daňovým riaditeľstvom a úradom vlády tým, že daňové riaditeľstvo jeho podanie z 18. februára 2008 nevybavilo riadne a o jeho podaní

zo 14. marca 2008 úrad vlády nekonal, hoci bol povinný preskúmať postup daňového riaditeľstva, čo však neurobil, a preto zásah do jeho práv trvá.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uvádza, že ochranu konkrétneho práva a slobody, porušenie ktorých je namietané, môže poskytnúť len vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba už nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred iným štátnym orgánom Slovenskej republiky vrátane všeobecných súdov (II. ÚS 73/03).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

Podľa § 2 ods.1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 10/1996 Z. z.“) úrad vlády vykonáva kontrolu... vybavovania petícií a sťažností.

Podľa § 3 zákona č. 10/1996 Z. z. sa kontrolná činnosť úradu vlády vzťahuje na ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, im podriadené orgány, na iné štátne orgány, ak osobitné predpisy neustanovujú inak, na orgány miestnej štátnej správy a právnické osoby nimi zriadené, ako aj na obce pri plnení úloh štátnej správy.

Pri prerokovaní časti sťažnosti pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy postupom daňového riaditeľstva v súvislosti so spôsobom prešetrenia sťažnosti sťažovateľa na postup správcu dane, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity svojho konania o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva alebo slobody, v dôsledku ktorého je o nej ústavný súd oprávnený konať len vtedy, keď sťažovateľ nemá k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy pred iným

orgánom štátu. Ústavný súd už predtým rozhodol, že nemá právomoc konať o návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby na vyslovenie porušenia jej základných práv, ak im poskytuje ochranu právny poriadok použitím opravného alebo iného právneho prostriedku pred iným orgánom verejnej moci (obdobne napr. II. ÚS 250/03, III. ÚS 51/07).

Ústavný súd dospel k záveru, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorého sťažovateľ namietal, sa sťažovateľ mohol domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným orgánom. Preto sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorá smerovala proti postupu daňového riaditeľstva, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd sa samostatne zaoberal ďalej tou časťou sťažnosti, ktorá smerovala proti postupu úradu vlády pri vybavovaní podania sťažovateľa zo 14. marca 2008.

Z oznámenia úradu vlády z 1. apríla 2008 vyplýva, že tento orgán postúpil sťažnosť sťažovateľa pod sp. zn. 1473-4/2008/IP-52/OPS ministerstvu ako nadriadenému orgánu daňového riaditeľstva. V oznámení ďalej uviedol:

«Po posúdení predmetu podaní uvádzame, že vecná pôsobnosť Úradu vlády SR v oblasti vybavovania petícií a sťažností je stanovená zákonom č. 575/2001 Z. z. a zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 10/1996 Z. z.“). Podľa ustanovenia § 24 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z. je Úrad vlády SR ústredným orgánom štátnej správy pre kontrolu vybavovania petícií a sťažností. Podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 10/1996 Z. z. tento úrad vykonáva aj kontrolu vybavovania petícií a sťažností, pričom podľa § 3 písm. a) citovaného zákona sa kontrolná pôsobnosť úradu vlády na výkon kontroly podľa § 2 vzťahuje na ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, im podriadené orgány, ako aj na iné štátne orgány, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

Vaše námietky v podaniach zaslaných na Úrad vlády SR smerovali proti postupu DR SR B., ktoré je v zriaďovateľskej pôsobnosti MF SR a samostatnému oddeleniu MF SR, ktoré súčasťou organizačnej štruktúry tohto ministerstva. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody nie je na vykonávanie kontroly týchto orgánov vecne príslušná sekcia kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády SR. V zmysle § 6 ods. 1 písm. a) zákona 10/1996 Z. z.

takúto kontroly vykonávajú iné orgány štátnej správy (podľa § 1 ods. 1 písm. b) tohto zákona označované ako „orgány kontroly“), pričom vo Vašom prípade je týmto orgánom kontroly MF SR.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 10/1996 Z. z. sú tieto orgány povinné vytvoriť v rámci svojej pôsobnosti funkčný systém vnútornej kontroly, v rámci ktorého podľa § 7 ods. 4 písm. b) citovaného zákona kontrolujú aj vybavovanie petícií, sťažností, oznámení a podnetov a podľa vecnej príslušnosti ich aj prešetrujú.

Kontrolu, ktorej vykonania ste sa vo svojich podaniach dožadovali (s odvolaním sa na nesprávne ustanovenie zákona), je kontrola podľa § 21 zákona čl. 152/1998 Z. z., pričom z ods. 1 citovaného ustanovenia vyplýva, že uvedenú kontrolu vykonáva v orgánoch verejnej správy ich vedúci alebo ním poverená osoba.»

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 199/02, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Úrad vlády je ústredným orgánom štátnej správy, tak ako iné orgány štátnej správy uvedené v § 1 ods. 1 zákona č. 10/1996 Z. z. Z uvedeného vyplýva, že zákonom je rozdelená právomoc na vybavovanie sťažnosti medzi orgány štátnej správy v Slovenskej republike. Jedným z takýchto orgánov je aj ministerstvo, ktoré je zriaďovateľom daňového riaditeľstva, ktoré je súčasťou organizačnej štruktúry tohto ústredného orgánu štátnej správy. Tento orgán je zo zákona oprávnený vybavovať aj sťažnosti podľa zákona č. 10/1996 Z. z. a zákona č. 152/1998 Z. z., ktorému bola sťažnosť sťažovateľa postúpená.

Znamená to, že úrad vlády nie je v danej veci príslušný vybaviť sťažnosť sťažovateľa podľa zákona č. 152/1998 Z. z., a preto absentuje príčinná súvislosť medzi postupom úradu vlády v danej veci a namietaným porušením základných práv sťažovateľa.

Vzhľadom na uvedené túto časť sťažnosti odmietol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. júla 2008